

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

12 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Cobzac Elena și Țurcan Anatolie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Mihalachi Cristina în numele inculpatului Lupașcu Ion, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 20 iunie 2018 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Lupașcu Ion Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 05.10.2017 - 20.06.2018;

2. Instanța de apel : 10.08.2018 - 27.02.2019;

3. Instanța de recurs ordinar : 06.12.2019 - 12.02.2020.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 20 iunie 2018, Lupașcu Ion a fost recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal și în conformitate cu sancțiunea legii date i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis cu privarea de dreptul de a exercita activitatea legală de gestiunea bunurilor materiale pe un termen de 3 (trei) ani.

S-a dispus a încasa în mod solidar de la Burduja Anatolie și Lupașcu Ion în beneficiul lui Igor Accebaș prejudiciul material pricinuit în mărime de 5500 (cinci mii cinci sute) de lei.

1.1. Prin aceeași sentință a fost condamnat și Burduja Anatolie, hotărîrea în privința căruia cu recurs ordinar în prezent nu se contestă.

2. Potrivit sentinței instanța a constatat că la 16 iulie 2017, aproximativ la orele 09:30, Burduja Anatolie, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Lupașcu Ion, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, aflându-se în fața blocului locativ de pe adresa Xxxxx, mun. Chișinău, sub pretextul de a efectua un apel telefonic, a însușit de la Accebaș Igor un telefon mobil de modelul „Xxxxx”, în care erau activate cartelele SIM cu Xxxxx, și Xxxxx, în valoare de 5500 lei, ulterior au dispărut într-o direcție necunoscută. Prin ce părți vătămate, Accebaș Igor, i-a fost pricinuită o daună materială în proporții considerabile, în sumă de 5500 lei.

Acțiunile inculpaților Burduja Anatolie și Lupașcu Ion au fost încadrate juridic conform art. 190 alin.(2) lit. b) c) Cod penal ca și escrocherie, *adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu semnele calificative: de două persoane, cu cauzarea unei daune în proporții considerabile.*

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. inculpatul Lupașcu Ion prin care a solicitat, admiterea apelului, casarea sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Central din 20 iunie 2018 cu achitarea sa.

În motivarea cererii de apel apelantul a invocat că, martorul a fost audiat în absența sa, fiindu-i încălcate drepturile sale. În ședințele de judecată nu a avut translator.

3.2. avocatul Modval Ion în numele inculpatului Lupașcu Ion prin care a solicitat, casarea sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Central) din 20 iunie 2018, rejudecarea cauzei potrivit modului stabilit pentru prima instanța și emiterea unei noi decizii prin care inculpatul Lupașcu Ion, învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin.(2) lit. b), c) Cod penal, sa fie achitat.

În motivarea cererii de apel a invocat că instanța de fond a emis o sentință de condamnare a inculpatului Ion Lupașcu, fără a intra în esența situației, fără a analiza obiectiv și multiaspectual starea de fapt și de drept.

A considerat că, fapta inculpatului Lupașcu Ion nu întrunește elementele constitutive a infracțiunii incriminate.

A menționat că, probele puse la baza acuzării inculpatului Lupașcu Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(2) Cod penal nu confirmă nicidecum comiterea de către acesta a infracțiunii incriminate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2019, au fost admise din alte motive, inclusiv din oficiu apelul avocatului Modval Ion în numele inculpatului Lupașcu Ion și apelul ultimului și prin prisma principiului devolutiv al apelului s-a casat sentința contestată și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Lupașcu Ion a fost recunoscut culpabil și condamnat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani 8 luni, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și exercita activități legate de gestionarea mijloacelor bănești și fixe pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost admisă acțiunea civilă. S-a încasat în mod solidar din contul inculpaților Burduja Anatolie și Lupașcu Ion în beneficiul lui Acbebaș Igor 5500 lei cu titlu de prejudiciu material.

4.1. Pentru a decide astfel instanța de apel a menționat că potrivit art. 8 Cod penal caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Potrivit Legii nr. 176 din 26 iulie 2018 pentru modificarea unor acte legislative publicată în Monitorul Oficial nr. 309-320 la data de 17 august 2018, intrată în vigoare la data de 17 august 2018 „la articolul 190: în dispoziția alineatului (1), textul înșelăciune sau abuz de încredere” a fost substituit cu textul „inducerea în eroare a unei sau a mai

multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean *care a produs daune considerabile*” **alineatul (2), litera c) a fost exclus.**

Reieșind din modificările operate instanța de apel a aplicat anume aceste prevederi legale și acțiunile inculpatului Lupașcu Ion au fost recalificate de către instanța de apel în baza art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal - escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este terminată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile de două sau mai multe persoane.

Instanța de apel a constatat culpabilitatea inculpatului Lupașcu Ion în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, care este dovedită prin următoarea sistemă de probe administrate, cercetate de către instanța de fond, cercetate suplimentar și verificate în ședința instanței de apel și anume: declarațiile părții vătămate Accebaș Igor, martorului Culicov Ernest, cât și prin materialele cauzei penale: procesul – verbal de recunoaștere a persoanei din 23 august 2017, procesul-verbal de recunoaștere a persoanei din 27 august 2017, procesul-verbal de examinare a obiectelor din 14 septembrie 2017, procesul-verbal de confruntare din 21 septembrie 2017.

Instanța de apel cercetând probele și apreciindu-le a considerat dovedită în afara dubiilor rezonabile a faptului că, la 16 iulie 2017, aproximativ la orele 09:30, Burduja Anatolie, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Lupașcu Ion, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, aflându-se în fața blocului locativ de pe adresa str. Sarmizegetusa 37/2, mun. Chișinău sub pretextul de a efectua un apel telefonic, a însușit de la Accebaș Igor un telefon mobil de marcă „Lenovo X litte3””, în care erau activate cartelele SIM cu Xxxxx, și Xxxxx, în valoare de 5500 lei, ulterior a dispărut într-o direcție necunoscută. Prin ce părți vătămate, Accebaș Igor i-a fost pricinuită o daună materială în proporții considerabile, în sumă de 5500 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Burduja Anatolie, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Lupașcu Ion, au săvârșit infracțiunea prevăzută de art.190 alin. (2) lit. b) Cod penal - *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile de două sau mai multe persoane.*

Prin justificarea probelor cercetate, instanța de apel a considerat dovedită cu certitudine vinovăția inculpaților Burduja Anatolie și Lupașcu Ion în comiterea infracțiunii prevăzute anume de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Examinând materialul probator, audiind participanții la proces, prin prisma argumentelor apelului, instanța de apel a considerat posibil de admis, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, având în vedere modificările operate în Legea penală, prin Legea nr. 176 din 26 iulie 2018 pentru modificarea unor acte legislative publicată în Monitorul Oficial nr. 309-320 la data de 17 august 2018, intrată în vigoare la data de 17 august 2018.

La stabilirea modului și măsurii de pedeapsă în privința inculpatului Lupașcu Ion instanța de apel a ținut seama de prevederile art. 61 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a constatat că scopul educativ și preventiv al pedepsei numite inculpatului Lupașcu Ion în raport cu personalitate sa și faptele comise, circumstanțele relevante pentru adoptarea unei condamnări obiective și echitabile poate fi atins prin aplicarea pedepsei închisorii cu suspendare inculpatului Lupașcu Ion.

În speța deferită spre examinare instanța de judecată a ținut seama de personalitatea inculpatului Lupașcu Ion care nu este la prima abatere de lege fiind anterior judecat pentru infracțiune contra patrimoniului.

Instanța de apel la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Lupașcu Ion în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78, 90 Cod penal, a ținut cont de principiul legalității, egalității, umanismului, proporționalității, principiul individualizării răspunderii penale și pedepsei penale, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acestuia (a fost săvârșită intenționat, conform prevederilor art. 16 Cod penal, se referă la categoria infracțiunilor grave), de persoana inculpatului Lupașcu Ion: a fost anterior judecat, vol. 2, f.d. 57-59, 62; prin sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 01 iulie 2011 a fost condamnat pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e), f), art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal la închisoare pe un termen de 3 ani 6 luni cu privarea de dreptul de a exercita activitatea legată de gestiunea bunurilor materiale pe un termen de un an (vol.2, f.d.63-66, 67-71), activitatea lui criminală prezintă unica sursă de existență a acestuia, numitul nefiind încadrat în câmpul muncii, ne având careva ocupații care ar da un venit; de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, de condițiile de viață ale familiei lui.

Astfel reieșind din circumstanțele atenuante și împrejurările ce țin de personalitatea inculpatului, instanța de apel a considerat necesar a aplica în privința lui Burduja Anatolie prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal a-i aplica pedeapsa cu închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

În virtutea celor expuse, instanța de apel l-a recunoscut vinovat pe Lupașcu Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, și i-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani 8 luni, cu privarea de dreptul de

a ocupa funcții și exercita activități legate de gestionarea mijloacelor bănești și fixe pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța de apel a menționat că, în cadrul procesului penal, s-a constatat că, inculpații Burduja Anatolie și Lupașcu Ion prin acțiunile sale ilegale i-au cauzat părții vătămate Accebaș Igor un prejudiciu material în valoare de 5500 de lei.

În acest context, instanța de apel a relevat că, în conformitate cu prevederile art.225 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței de acuzare instanța soluționează și acțiunea civilă prin admiterea ei, totală sau parțială, ori prin respingere. Odată cu soluționarea cauzei penale, judecătorul este obligat să soluționeze acțiunea civilă.

Instanța de apel a menționat că s-a dovedit cu certitudine că, Lupașcu Ion, Burduja Anatolie se fac vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, prin care a prejudiciat partea vătămată Accebaș Igor.

Generalizând cele invocate, instanța de apel a constatat că acțiunea civilă a lui Accebaș Igor, urmează a fi admisă, dispunând încasarea din contul lui Lupașcu Ion, Burduja Anatolie în beneficiul lui Accebaș Igor suma în mărime de 5500 (cinci mii cinci sute) lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.

5. Împotriva hotărîrilor judecătorești a declarat recurs ordinar avocatul Mihalachi Cristina în numele inculpatului Lupașcu Ion, prin care fără a indica vreun temei prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărîrilor atacate, cu emiterea unei decizii prin care inculpatul Lupașcu Ion să fie achitat.

În motivarea cererii de recurs avocatul a indicat următoarele motive:

- nu au fost întrunite elementele infracțiunii, a fost încasat prejudiciul material în favoarea unei persoane decedate;

- la caz, atât instanța de fond cât și instanța de apel au emis o sentință de condamnare a inculpatului Lupașcu Ion, fără a intra în esența situației, fără a analiza obiectiv și multi aspectual starea de fapt și de drept;

- fapta inculpatului Lupașcu Ion nu întrunește elementele constitutive a infracțiunii incriminate. Probele puse la baza acuzării inculpatului nu confirmă nicidecum comiterea de către acesta a infracțiunii incriminate;

- latura obiectivă a infracțiunii incriminate se realizează prin dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere. Acțiunile persoanei pot fi încadrate drept escrocherie numai în cazul, în care infractorul încă pînă la momentul intrării în posesiune a bunurilor avea scopul însușirii lor;

- latura subiectivă a infracțiunii de escrocherie se realizează doar prin intenție directă și cu scop de profit. Din declarațiile părții vătămate Igor Accebaș date în ședința de judecată în instanța de fond s-a constatat că, telefonul mobil de model „Xxxxx”, care este obiectul pretinsei infracțiuni i-a fost transmis lui Burduja Anatolie prin intermediul lui Lupașcu Ion pentru ca Burduja Anatolie să efectueze un apel telefonic. Burduja Anatolie a luat telefonul și s-a îndepărtat de acestea la o distanță de 10 metri, după care a dispărut din vizorul lor;

- peste ceva timp, Lupașcu Ion i-a zis părții vătămate că pleacă și va reveni în 5 min., plecând într-o altă direcție decât cea în care s-a îndreptat inculpatul Burduja Anatolie. Astfel, din declarațiile părții vătămate Accebaș Igor este evident că, inculpatul Lupașcu Ion a fost doar un intermediar prin care s-a transmis bunul (telefonul) de la partea vătămată la inculpatul Burduja Anatolie pentru ca ultimul să efectueze un apel telefonic;

- respectiv de către partea acuzării nu a fost probat faptul că, inculpatul Lupașcu Ion ar fi avut intenția de a însuși bunul (telefonul) până la intrarea acestuia în posesia lui. Or, inculpatul Lupașcu Ion nici nu a intrat în posesia telefonului, deoarece acesta l-a transmis lui Burduja Anatolie pentru ca acesta să efectueze un apel telefonic. Totodată, nu a fost demonstrat faptul că între inculpații Lupașcu Ion și Burduja Anatolie a existat o careva înțelegere prealabilă pentru a-l deposeda pe Igor Accebaș de telefonul mobil pentru a exista o participație a acestuia la comiterea infracțiunii incriminate;

- la fel, și inculpatul Burduja Anatolie a afirmat că, Lupașcu Ion a cerut telefonul de la partea vătămată Igor Accebaș pentru ca acesta să efectueze un apel telefonic. El a menționat că nu a cerut telefonul direct de la partea vătămată ci a făcut-o prin intermediul lui Lupașcu Ion, deoarece el nu-l cunoștea bine pe Igor Accebaș. Însă, inculpatul Burduja Anatolie a afirmat ca după ce a vorbit la telefon i-ar fi întors telefonul lui Lupașcu Ion și ce ar fi făcut acesta cu telefonul nu cunoaște. Această afirmație este una menită de a pasa responsabilitatea către inculpatul Lupașcu Ion or, atât Burduja Anatolie cât și partea vătămată Igor Accebaș afirmă că în timp ce Burduja Anatolie vorbea la telefon după care a dispărut din vizor, inculpatul Lupașcu Ion a plecat într-o altă direcție;

- ambele instanțe în lipsa unor probe pertinente și concludente au apreciat drept constatată existența unui prejudiciu material și mărimea acestuia, instanța de apel dispunând încasarea sumei de 5500 de lei în favoarea părții civile, care la momentul examinării cauzei în instanța de apel nu mai era în viață;

- recurentul consideră neîntemeiată hotărîrea judecătorească și din aspectul motivării deficitare a laturii civile, or potrivit art. 220 alin. (3) Cod de procedură penală, hotărîrea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil și ale altor domenii de drept;

- luând în considerare normele legale menționate de recurent - art. 117, 130 Cod de procedură penală), precum și reieșind din materialele dosarului, se consideră că instanța de apel și instanța de fond incorect au admis acțiunea civilă în partea ce ține de încasarea prejudiciului material, or careva probe care ar demonstra suportarea prejudiciului material în sumă de 5500 lei nu au fost prezentate instanței și nu au fost cercetate la etapa judecării apelului;

- totodată, recurentul consideră că admiterea acțiunii civile cu dispunerea încasării unei sume în beneficiul părții vătămate care a decedat și în lipsa unor succesori de drepturi la caz echivalează cu emiterea unei hotărîri imposibil de executat;

- la caz, încasarea unei sume de bani în beneficiul unei persoane decedate este imposibilă și se consideră că procesul penal în partea examinării acțiunii civile urma a fi încetat în temeiul art. 265 Cod de procedură civilă.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de avocatul Mihalachi Cristina, considerându-l inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, menționând că recurentul nu este de acord cu modalitatea de apreciere a probelor, temei ce nu este prevăzut de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art.422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Din conținutul recursului ordinar declarat de avocatul Mihalachi Cristina în numele inculpatului se constată că acesta, nu invocă nici un temei de casare din cele prevăzute de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, însă solicită să fie achitat inculpatul Lupașcu Ion, întrucât în opinia lui instanțele de judecată eronat au apreciat probele administrate în speța dată. Colegiul penal constată că, de fapt, recurentul contestă modalitatea de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare, considerând că acestea sunt insuficiente și nu dovedesc cu certitudine că fapta incriminată în actul de învinuire a fost comisă de către acesta.

Verificând materialele dosarului, în raport cu criticele invocate de recurent în recursul declarat, Colegiul penal ajunge la concluzia că la judecarea apelului instanța a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă în partea condamnării lui Lupașcu Ion în baza art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, care este argumentată și corespunzătoare circumstanțelor de fapt și de drept stabilite în speța dată, luându-se în considerație și modificările operate în legislație.

La fel, Colegiul penal menționează că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, care cuprinde temeiurile ce au dus la adoptarea soluției expuse în pct.4 - 4.1. din prezenta decizie.

Mai mult, din materialele dosarului rezultă, că instanța de apel, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a examinat obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul relevanței și concludenței, atât cele ale apărării, cât și cele ale acuzației, fapt ce face, ca concluzia despre vinovăția lui Lupașcu Ion de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal să fie una legală și întemeiată, care se menține și de instanța de recurs.

Sub acest aspect, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate. Prin urmare, Colegiul penal conchide că criticile recurentului nu și-au găsit confirmarea la

examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art.414 alin.(1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală.

În continuare, revenind la conținutul recursului declarat, Colegiul penal reține că, autorul acestuia consideră că, instanța de apel, care a casat sentința primei instanțe și a pronunțat o hotărâre nouă potrivit modului stabilit pentru prima instanță, a tras o concluzie greșită în ce privește condamnarea inculpatului Lupașcu Ion în baza art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, considerând că lipsesc probe certe ce ar confirma vinovăția acestuia în comiterea acestei infracțiuni.

La acest capitol, Colegiul menționează că, sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Instanța de apel, respectând prevederile art.414 Cod de procedură penală, a supus verificării declarațiile inculpaților Burduja Anatolie și Lupașcu Ion date în prima instanță și în instanța de apel, a părții vătămate Accebaș Igor date în prima instanță, a martorilor și probele materiale administrate, prin citirea lor în ședința de judecată și consemnarea acestora în procesul-verbal, în urma căreia a conchis asupra soluției referitor la vinovăția inculpatului Lupașcu Ion, considerând că argumentele recurentului cu privire la nevinovăția acestuia nu și-au găsit confirmare în cadrul cercetării judecătorești.

Astfel, argumentele invocate de recurent referitor la nevinovăția inculpatului Lupașcu Ion în comiterea escrocheriei, sânt neîntemeiate și se resping, deoarece instanța de apel a motivat condamnarea inculpatului prin faptul, că învinuirea a prezentat suficiente probe care cu certitudine dovedesc vinovăția acestuia de comiterea infracțiunii imputate și anume: declarațiile inculpatului Lupașcu Ion care în cadrul ședinței de judecată, a declarat că „... *Burduja Anatolie, i-a făcut cunoștință cu el în ograda casei, acolo unde a fost comisă infracțiunea..., la un moment dat Accebaș Igor a început a vinde tot, el l-a rugat să-i dea telefonul, însă nu ține minte anume când a fost. Apoi, el i-a dat telefonul ca să-l dea cuiva în gaj, telefonul Lenovo, care este indicat în rechizitoriu, pentru el să procure substanțe narcotice. El i-a dat telefonul la indicația lui Accebaș Igor, domnului Burduja, care i-a transmis suma de 300 lei. Burduja a adus suma de 300 lei, și împreună au transmis bani părții vătămate, după care, el a cumpărat droguri și au început a consuma împreună. Seara nu mai avea bani, a contactat persoana, la care se afla telefonul, și persoana ceea a cerut deja 500 lei, însă el nu cunoaște la ce înțelegere a ajuns Igor cu persoana ...nu cunoaște dacă a mai fost restituit telefonul, deoarece nu avea numărul de telefon al persoanei, la care se afla telefonul, și nici nu i-a promis lui Accebaș restituirea telefonului, deoarece partea vătămata i-a dat lui telefonul ca să-l pună în gaj....acei 300 lei, i-a transmis părții vătămate și el și-a procurat droguri...a făcut cunoștință cu Accebaș în ograda casei, i-a ajutat să-și găsească de lucru, iar în aceiași zi a dormit la el, cât și de mai multe ori. Nu cunoaște de ce anume el nu s-a dus să depună telefonul în gaj, dar știe că în el nu mai aveau încredere toți prietenii, el s-a supărat deoarece l-a rugat să se lecuiească. La fel a mai declarat că, erau toți trei, Igor i-a dat*

telefonul și i-a spus să îl dea lui Anatol, la care Igor a spus ca să-i dea telefonul lui, ca apoi el să îl dea lui Anatol în gaj.... a sunat de fața lui și i-a spus că el cere deja 500 lei, însă în acea zi el nu a telefonat la nimeni de pe acel telefon. La fel, nu cunoaște de ce s-a declarat că i-a fost transmis telefonul pe un termen de 10 zile, deoarece ei se întâlneau în fiecare zi și așa ceva nu s-a întâmplat. El avea numărul de telefon al persoanei, la care se afla telefonul. S-au certat între ei după ce a fost incidentul cu telefonul din cauza drogurilor, însă nu înțelege de ce Accebaș a depus plângerea, deoarece telefonul nu l-a luat el”; declarațiile martorului Culicov Ernest date în conformitate cu prevederile art.312-313 Cod penal, care a declarat că „... la sfârșitul lunii iulie 2017, de el s-a apropiat Accebaș Igor și i-a comunicat despre faptul că, i-a fost furat telefonul de curînd, că a transmis telefonul lui Lupașcu Ion pentru ca acesta să facă un apel, care ulterior, nu a întors telefonul...”, confirmate și prin procesele-verbale anexate la materialele cauzei penale, legalitatea cărora nu se contestă.

Concomitent, vinovăția inculpatului Lupașcu Ion, în comiterea infracțiunii imputate, a fost dovedită și prin materialele cauzei indicate în pct.4 al prezentei decizii.

Prin urmare, argumentele recurentului, precum că inculpatul Lupașcu Ion a fost doar un intermediar prin care s-a transmis telefonul de la partea vătămată la inculpatul Burduja Anatolie pentru ca ultimul să efectueze un apel telefonic și că inculpatul nu ar fi avut intenția de a însuși bunul contravin materialelor cauzei, deoarece, atât instanța de fond, cât și cea de apel corect au concluzionat că vinovăția inculpatului Lupașcu Ion se dovedește prin probele enumerate mai sus și anexate la materialele cauzei și care combat efectiv cele relatate de către recurent în scop de apărare a inculpatului.

Instanța de recurs, conchide asupra legalității și temeiniciei concluziei instanței de apel, care a constatat existența faptei și vinovăției inculpatului Lupașcu Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiind stabilită la caz escrocheria *adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile de două sau mai multe persoane*, în conformitate cu prevederile normei enunțate, avînd în vedere modificările operate în legislația penală, prin Legea nr. 176 din 26 iulie 2018 pentru modificarea unor acte legislative publicată în Monitorul Oficial nr. 309-320 la data de 17 august 2018, intrată în vigoare la data de 17 august 2018.

Colegiul penal constată că afirmațiile recurentului, precum că instanțele de fond inferioare incorect au apreciat probele cauzei punându-le la baza sentinței de condamnare, nu pot fi reținute ca temei de admitere a recursului, deoarece, ca probe, acestea sînt administrate cu respectarea procedurii penale, verificate și apreciate de instanțele judecătorești conform legislației în vigoare.

Instanța de recurs ordinar apreciază că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală și aceasta

cuprinde temeiurile de fapt și de drept ce au dus, la caz, la pronunțarea unei noi hotărâri, luându-se în considerație modificările operate prin Legea nr. 176 din 26 iulie 2018 pentru modificarea unor acte legislative publicată în Monitorul Oficial nr. 309-320 la data de 17 gust 2018, intrată în vigoare la data de 17 august 2018, unde la art. 190 Cod penal în dispoziția alineatului (1), textul „*înșelăciune sau abuz de încredere*” a fost substituit cu textul „*inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile*”, alineatul (2), litera c) a fost exclus.

Argumentele recurentului precum că „*ambele instanțe în lipsa unor probe pertinente și concludente au apreciat drept constatată existența unui prejudiciu material și mărimea acestuia, instanța de apel dispunând încasarea sumei de 5500 de lei în favoarea părții civile, care la momentul examinării cauzei în instanța de apel nu mai era în viață*”, Colegiul penal le consideră neîntemeiate și declarative, or din declarațiile părții vătămate date în prima instanță sub jurământ la data de 12 februarie 2018 rezultă contrariu, acesta declarând că „*...telefoane de acest model nu se vindeau, însă el l-a procurat cu 5500 lei de la cineva, pentru dînsul este un prejudiciu considerabil, deoarece lucrează ca hamal, locuiește singur și trăiește din greu, solicită să-i fie restituit prejudiciul în mărime de prețul telefonului..., telefonul l-a transmis lui Lupașcu, de aceea el trebuie să i-l întoarcă*” (f. d. 238, vol. II). La fel, Colegiul penal menționează că decesul părții vătămate Accebaș Igor nu-l absolvește pe inculpatul Lupașcu Ion de răspundere pecuniară, instanța de apel just a dispus încasarea din contul inculpaților Lupașcu Ion și Burduja Anatolie în beneficiul lui Accebaș Igor suma în mărime de 5500 lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.

Din alt punct de vedere, Colegiul face trimitere la jurisprudența constantă a Curții Europene, prin care s-a statuat cu titlul de principiu că instanțele judecătorești trebuie să-și motiveze deciziile în temeiul art.6§1 al Convenției (a se vedea în acest sens cauza Ruiz Torija vs. Spain, 9 decembrie 1994, §29). Totuși, instanțele nu sunt obligate să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument al părților, mai cu seamă dacă el este invocat în mod repetat, iar extinderea la care se aplică această obligație de a prezenta motive poate să varieze în dependentă de caracterul deciziei și circumstanțele cauzei. Or, în opinia Curții, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru această cauză, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art.6 din Convenție (a se vedea în acest sens cauza Bachowski v. Polonia din 02.11.2010).

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-419 Cod de procedură penală, iar criticele invocate de avocatul Mihalachi Cristina în numele inculpatului Lupașcu Ion în cererea de recurs, nu și-au găsit confirmarea.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Mihalachi Cristina în numele inculpatului Lupașcu Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Lupașcu Ion Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **12 martie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie